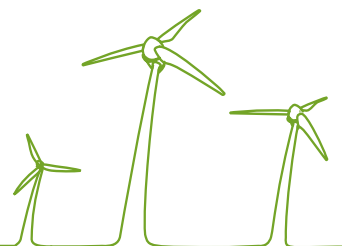

HALSUAN KUNTA

HONKAKANKAAN JA KANNISTON TUULIVOIMAPUISTOJEN YLEISKAAVAT

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

Petri Tuormala 13.9.2021

Sisällysluettelo

1	Lausunnot.....	2
1.1	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.....	2
1.2	Keski-Pohjanmaan liitto.....	5
1.3	Museovirasto.....	6
1.4	K. H. Renlundin museo.....	6
1.5	2. logistiikkarykmentti (puolustusvoimat).....	7
1.6	Pääesikunta.....	7
1.7	Luonnonvarakeskus.....	7
1.8	Metsähallitus.....	8
1.9	Fingrid Oyj.....	9
1.10	Traficom.....	9
1.11	Suomen turvallisuusverkko Oy.....	10
1.12	Digita Oy.....	10
1.13	Telia Finland Oyj.....	12
2	Muistutukset.....	13
2.1	Muistutus 1, yksi yksityishenkilö allekirjoittajana.....	13
2.2	Muistutus 2, yksi yksityishenkilö allekirjoittajana.....	16
2.3	Muistutus 3, kaksi yksityishenkilöä allekirjoittajana.....	20
2.4	Muistutus 4, yksi yksityishenkilö allekirjoittajana.....	22
2.5	Muistutus 5, kaksi yksityishenkilöä allekirjoittajana.....	23
2.6	Muistutus 6, yksi yksityishenkilö allekirjoittajana.....	24
2.7	Muistutus 7, yhden yksityishenkilön puolesta asianajajatoimisto Ympäristölaki Oy.	24

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

HONKAKANKAAN JA KANNISTON TUULIVOIMAPUISTOJEN YLEIS- KAAVAT

Honkakankaan ja Kanniston tuulivoimapuistojen yleiskaavojen ehdotusvaiheen aineisto oli julkisesti nähtävillä 2.7.2020 – 31.8.2020.

Kaavan ehdotusvaiheen jälkeen hanke muuttui vielä merkittävästi. Kaava-alueet supistuivat, voimalamäärä väheni ja voimalasijoittelu muuttui. Tämä aiheutti tarpeen asettaa kaavaehdotukset uudestaan nähtäville. Tätä ennen pidettiin työneuvottelu viranomaisten kanssa 19.3.2021.

Halsuan kunnanhallitus päätti 19.5.2021 asettaa Honkakankaan (§ 54) ja Kanniston (§ 55) tuulivoimapuistojen yleiskaavojen ehdotusvaiheen aineiston uudestaan nähtäville 1.6.2021 – 30.6.2021 väliseksi ajaksi.

Yleiskaavaehdotuksista saatiin lausunnot seuraavilta tahoilta: **Keski-Pohjanmaan liitto, Museovirasto, K. H. Renlundin museo, 2. logistiikkarykmentti, Pääesikunta, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Metsähallitus, Traficom, Fingrid, Digita, Luonnonvarakeskus, Suomen Turvallisuusverkko Oy, ja Telia Finland Oyj.** Muistutuksia kaavaehdotuksista saatiin yhteensä 7 kappaletta.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

1 LAUSUNNOT

1.1 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Tiivistelmä lausunnosta

1. Kanniston tuulivoimayleiskaava ei ole muutoksen jälkeen myöskään maakunta-kaavan tv-rajauksen mukainen, 6 kpl tuulivoimalaa jää sen ulkopuolelle

Kaavanlaatijan vastine

Hankkeen kokoa ja voimallasijoittelua on muutettu ehdotusvaiheen nähtävilläolon (2.7.2020 – 31.8.2020) jälkeen. Honkakankaan voimalamäärä on tippunut 28 voimalasta 16 voimalaan ja Kanniston voimalamäärä 21 voimalasta 20 voimalaan. Voimaloiden kokonaismäärä on siis tippunut edellisen vaiheen 49 voimalasta 36 voimalaan. Muutoksen myötä Honkakankaan voimallasijoittelua voidaan pitää maakuntakaavan mukaisena ja Kanniston voimallasijoittelua maakuntakaavasta jonkin verran poikkeavana, mutta kuitenkin maakuntakaavan muita tavoitteita tai merkintöjä vaarantamatta.

2. Kaavanlaatija on huomionnut ehdotusvaiheessa esitetyt liikenteelliset asiakokonaisuudet riittävällä tavalla.

Kaavanlaatijan vastine

Lausunto merkitään tiedoksi.

3. Kuten kaavaselostuksessa on huomioitu, yhdystien 18119 kautta toteutetut erikoiskuljetukset voivat osoittautua haasteellisiksi ja tien sujuvuuden mahdollistaminen voi vaatia tien levennystoimenpiteitä. Kyseisellä tiellä on myös ollut voimassa kelirikkorajoitus 12 tn vuonna 2015. Hanketoimijan on syytä huomioida, että mikäli maantieverkkoa tai liittymiä joudutaan parantamaan tuulivoimalan kuljetusten perillepääsyä varten, tulee hanketoimijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastualueeseen. ELY-keskus huomauttaa, ettei sillä kuitenkaan ole mahdollisuutta osallistua parantamistoimenpiteiden kustannuksiin.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

4. Hanketoimijan tulee hakea uusi liittymälupa tai liittymän käyttötarkoituksen muutos Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

5. Pohjavesialueelle ei tule rakentaa uusia teitä, kuten YVA-viranomaisenkin kanta on ollut.

Kaavanlaatijan vastine

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

Tieyhteyksissä pyritään hyödyntämään olemassa olevaa tiestöä mahdollisuuksien mukaan. Mahdollinen uusi tielinjaus yhdystieltä 18119 Katajajärventielle voidaan rakentaa pohjavesialueen ulkopuolelle.

6. Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on tutustunut päivitettyihin metsäpeuraan ja maakotkaan kohdistuvien vaikutusten arviointiin, päivitettyyn Natura-arviointiin sekä esitettyyn metsäpeuran seurantasuunnitelmaan. Luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että hankkeen yhteydessä toteutetut päivitettyt selvitykset ja arviot perustuvat parhaaseen tällä hetkellä saatavilla olevaan tietoon ja menetelmiin.

Verrattuna edelliseen kaavaehdotusvaiheeseen, antaa päivitetty metsäpeuraselvitys lisätietoa, jota ei aiemmin ole ollut saatavilla. Tämän tiedon perusteella voidaan hankkeen katsoa olevan toteuttamiskelpoinen myös maakunta-kaavassa esitettyjen suunnittelumääraysten suhteen.

Luonnonsuojeluyksikkö yhtyy päivitetyn maakotkaraportin johtopäätöksiin, joiden mukaan hankkeesta aiheutuu Linjasalmennevan reiviiriin huomattavia vaikutuksia, jotka vaativat alkuperäisen lähestymistavan mukaisesti lieventävien toimenpiteiden toteuttamista. Esitetyt toimenpiteet on syytä suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä muiden Lestijärven tuulivoimahankkeiden kanssa. Lieventävät toimenpiteet tulee olla tarkkailun tai esimerkiksi satelliittiseurannan perusteella osoitettu toimiviksi ennen tuulivoimahankkeen toteuttamista.

Kaavanlaatijan vastine

Maakotkan osalta alueella toteutetaan alkuperäisen lähestymistavan mukaisia lieventämistoimenpiteitä, jotka ovat tarkoituksenmukaisia ja oikein kohdennettuja. Mahdollisia lieventämistoimenpiteitä ovat esimerkiksi kotkien talviruokinta ja tekopesien rakentaminen kauemmas tuulivoimaloiden alueelta.

7. Vaikkakin nyt kyseessä oleva hanke ei nykyisessä laajuudessaan selvityksen perusteella aiheuttaisi merkittäviä vaikutuksia alueella esiintyvän metsäpeurapopulaation vasomisalueille ja pikkuvakasauden laidunalueille, saattavat yhteisvaikutukset erityisesti Lestijärven tuulivoimahankkeen kanssa muodostua merkittäviksi. Tämän vuoksi esitetty metsäpeuran seurantaohjelma tulee toteuttaa esitetyn laajuisena ja yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja tuulivoimatoimijain kanssa. Seurantaohjelmasta saatavat tulokset osaltaan edistävät alueen metsäpeurapopulaation suojelua ja huomioimista alueiden käytössä. ELY-keskus suosittaa myös vertamaan nyt saadussa selvityksessä esitettyjä tuloksia MetsäpeuraLIFE-hankkeessa tuotettuun metsäpeuran elinympäristömalliin sen valmistuttua. Vertailu antaa arvokasta tietoa nyt käytetyn menetelmän toimivuudesta ja luotettavuudesta.

Kaavanlaatijan vastine

Metsäpeuran seurantaohjelma toteutetaan esitetyn laajuisena ja yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja tuulivoimatoimijain kanssa. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

8. Päivitetyn Natura-arvioinnin osalta ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että uusi kaavaehdotus ja esitetyt lieventävät toimenpiteet todennäköisesti vähentävät vaikutuksia Natura 2000 -alueiden luonnonarvoille verrattuna aikaisempaan ehdotukseen. Vaikutukset eivät todennäköisesti kohoa nyt esitetyn ehdotuksen toteutuessa merkittäviksi.

Kaavanlaatijan vastine

ELY-keskuksesta 8.9.2021 saadun tiedon mukaan, Natura-arvioinnista ei ole tulossa päivitettyä lausuntoa. Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

9. Melu- ja varjostusmallinnukset on päivitetty 29.4.2021. Selvitykset/mallinnusten on vastattava kaavallista tavoitetta tai vaihtoehtoisesti kaavallinen tavoite on asetettava vastaamaan teknisten mahdollisuuksien puitteissa tehtyjä selvityksiä/mallinnuksia.

Melu- ja varjostus mallinnoissa ei ole käytetty tuulivoimalaa, jonka napakorkeus on samalla korkeudella (sivu 3) jostakin syystä, mitä ei ole selitetty mallinnoissa.

Kaavan olisi hyvä lisätä esim. yleismääräys siitä, että rakennuslupavaiheessa rakennettavan voimalaitoksen on ominaisuuksiensa puolesta vastaava siitä mitä yleiskaavan laadinnan yhteydessä on vaikutusarviointeina tarkasteltu.

Ohjeavot koskien välkehaittaa ei tule ylittää lomarakennuksen kohdalta.

Kaavanlaatijan vastine

Pyrkimyksenä on ollut kaavavaiheessa mallintaa mahdollisimman suuri lähtömelu sekä voimalan dimensiot varjostusvaikutusten arviointia varten, jotta rakennuslupa/voimalan valintavaiheessa suljeta tarpeettomasti vaihtoehtoja pois. Näin toteutuva vaihtoehto on todennäköisesti pienempi vaikutukseltaan kuin nyt mallinnettu.

Välkkeen osalta oleellisempaa on roottorikoko kuin hienosäätö tornikorkeudessa. Varjostusvaikutuksia arvioitiin tuulivoimalalla, jonka roottorin halkaisija on 180 metriä, mikä on suurempi kuin melumallinnoissa. Napakorkeudella 210 metriä voimalan kokonaiskorkeudeksi muodostuu 300 metriä, joka on suurin mahdollinen voimalan koko tässä hankkeessa.

Normaalin lupakäytännön mukaisesti rakennuslupavaiheessa mallinnukset tarvittaessa uusitaan ja varmistetaan vaikutusten vastaavuus kaavoitusvaiheessa arvioituun. Kaava-asiakirjojen perusteella voidaan todeta, että kaava on mahdollista toteuttaa kaavoitukselle asetetut sisältövaatimukset huomioiden. Tästä ei ole kuitenkaan tarpeen antaa erillistä määräystä, vaan asia tuodaan esille kaavaselostuksessa.

Tuulivoimaloista aiheutuvalle varjovälkkeelle ei ole Suomessa tai muissa Pohjoismaissa määritelty raja-arvoja. Suomessa käytetään kuitenkin yleisesti kahdeksan tunnin vuotuisen välkkeen suositusarvoa. Välkettä syntyy yli 8 h/a vain

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

yhdessä lomarakennuskohteessa, kun puuston suojaavaa vaikutusta ei huomioida. Välkettä syntyy 8h36min pisteessä lomarakennus U. Ylitys on suositusarvoon nähden vähäinen.

Kun puuston suojaava vaikutus huomioidaan, syntyy välkettä samassa pisteessä 0h eli nykytilanteessa välkettä ei synny kyseisessä kohteessa lainkaan. Rakennuslupavaiheessa mallinnus tehdään uudestaan, kun on selvillä lopullinen rakennettava voimalatyyppi sekä voimalan lopullinen sijainti tv-alueen sisällä. Mahdollinen ylitys välkkeen osalta voidaan ratkaista myös rajoittamalla kyseisten voimaloiden käyttöä niinä vuoden- ja vuorokaudenaikoina, joina ylitys syntyy.

1.2 Keski-Pohjanmaan liitto

Tiivistelmä lausunnosta

Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa Halsuan Honkakankaan ja Kanniston tuulivoimapuistojen yleiskaavojen ehdotusvaiheesta (132/1999 4 §, 5 §, 25 §, 32 §). Uudessa ehdotuksessa on huomioitu Keski-Pohjanmaan liiton 7.2.2020 lausunnossa (Halsuan kunnan lausuntopyyntö 5.12.2019 ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 10.12.2019, diaarinro EPOELY/4677/2015) esitetyt edellytykset, suositukset ja tarkennukset. (132/1999 5 §, 22-24 §, 30 §).

Keski-Pohjanmaan liitto korostaa, että tuulivoimapuistohankkeessa tulee huomioida maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. (132/1999 30 §).

Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016).

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

1.3 Museovirasto

Museovirasto on edentänyt oheisen lausuntopyynnön toimijalle K.H. Renlundin museo, joka alueellisena vastuumuseona vastaa rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman lisäksi myös arkeologisen kulttuuriperinnön viranomaistehtävistä Keski-Pohjanmaalla.

1.4 K. H. Renlundin museo

Tiivistelmä lausunnosta

Arkeologinen kulttuuriperintö

Muinaisjäännöskohteet on esitetty kaavaselostuksessa hyvin ja kattavasti. Myös toimenpidealueiden läheisyydessä sijaitsevien kohteiden huomioiminen töiden yhteydessä on huomioitu

Museo ohjeistaa, että kaavamääräyksissä SM kohteista käytetään jatkossa sanamuotoa:

"Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kaikista aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista tulee pyytää aluevastuumuseon tai Museoviraston lausunto. Kohteen numero viittaa yleiskaavan selostuksen kohdeluetteloon. "

Museo haluaa vielä korostaa, että jos alueelle on tulossa muuttuvaa maankäyttöä, on suunnitelmista oltava hyvissä ajoin yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon (K.H.Renlundin museo) tai Museovirastoon.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja -maisema

Voimaloiden kokonaiskorkeuden kasvaessa ne tulevat näkymään voimallisesti maisemassa. Todettakoon, että huomauttavimmat visuaaliset vaikutukset tulevat kuitenkin aiheutumaan ennen kaikkea keskenään lähelle sijoittuvien (Lestijärvi, Toholampi-Lestijärvi, Riutanmaa-Tuohimaa, Kairinneva) tuulivoimapuistojen yhteisvaikutuksesta yhtäältä niiden kokonaisvolyymista johtuen.

Muilta osin museolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman osalta. Kaavan hyväksymistä koskeva päätös virallisine valitusosoituksineen sekä päätökseen liittyvä kaavakartta selostuksineen pyydetään MRL 191 §:n mukaisesti toimittamaan K.H.Renlundin museoon.

Kaavanlaatijan vastine

Tarkistetaan muinaisjäännöskohdetta koskeva määräys lausunnon mukaisesti.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

1.5 2. logistiikkarykmentti (puolustusvoimat)

Tiivistelmä lausunnosta

2. Logistiikkarykmentin lausunnossa 30.6.2021 todetaan, että uudet kaavaehdotukset edelleen mahdollistavat tuulivoimaloiden sijoittelun hyväksyttävyytensä lausunnoista poikkeavalla tavalla (>100m).

Jos toteutettavien tuulivoimaloiden korkeus (> 10 m), määrä (enemmän) tai sijoittelu poikkeaa (> 100 m) niistä tiedoista, joilla Pääesikunnan operatiivinen osasto on antanut lausunnon hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä, tulee hankkeelle saada Pääesikunnalta uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista. Myös tapauksessa, jossa muutokset ovat pienemmät kuin yllä on esitetty, pyydetään muutoksista tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.

Kaavanlaatijan vastine

Pääesikunnalta saatujen lausuntojen (31.8.2021) mukaan Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman mukaisia muutoksia tuulivoimaloiden rakentamisessa Halsuan Kanniston ja Honkakankaan alueille.

1.6 Pääesikunta

Pääesikunta toteaa tuulivoimahankkeita koskevissa lausunnoissaan (31.8.2021), että Halsuan Kanniston ja Honkakankaan tuulivoimahankkeiden muutoksia koskevassa suunnittelussa on selvitetty hankkeiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Tämän perusteella Pääesikunta toteaa, että hankkeiden suunnitelmien mukaisilla muutoksilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien valvonta- ja asejärjestelmien suorituskykyyn, joukkojen ja järjestelmien koulutukseen ja sotilasilmailuun sekä puolustusvoimien radioyhteyksiin. Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelmien mukaisia muutoksia tuulivoimaloiden rakentamisessa Halsuan Kanniston ja Honkakankaan alueille.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

1.7 Luonnonvarakeskus

Tiivistelmä lausunnosta

Luonnonvarakeskus näkee, että nykyinen uusi kaavaehdotuksen aineisto ei tuo oleellista uutta tietoa, jota ei olisi tuotu esille aikaisemmissa lausunnoissa. Nyt tehdyt muutokset hankealueiden kokoon ja tuulivoimaloiden sijoitteluun ovat oikean suuntaisia ja sen vuoksi tuettavia. Siitä huolimatta Luke näkee, että perusteellisesta selvityksestä huolimatta tuulivoiman vaikutusten monimittakaavainen arviointi jää epävarmaksi tieteellisen tiedon puuttumisesta johtuen. Toisaalta Luke näkee tuulivoiman vaikutusten seurantasuunnitelman erinomaiseksi ja sitä tulee kehittää ja

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistu-
tuksiin

toteuttaa yhdessä eri toimijoiden kanssa, jotta tieteellisesti tuotettua tietoa saadaan tulevaisuuden YVA-prosessien tueksi.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

1.8 Metsähallitus

Tiivistelmä lausunnosta

Yleistä:

Metsähallitus toteaa, että kaavoituksen taustalla olevat selvitykset ja hankkeen YVA on tehty huolellisesti ja esimerkiksi maakotkaan ja metsäpeuraan liittyvä selvitys on laadittu asiantuntevasti ja laadukkaasti.

Suhde maakuntakaavaan:

Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan (vahvistettu 22.6.2016) suunnittelumääräyksen mukaan "Tuulivoima-alueiden ja niihin liittyvien sähkölinjojen ja teiden suunnittelussa on otettava huomioon sekä hankekohtaiset että yhteisvaikutukset muuttolinnustoon, suurten petolintujen pesimisreviireihin sekä metsäpeurojen tärkeimpiin elinympäristöihin ja ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostuminen." Aluekohtaisissa suunnittelumääräyksissä kaikilla hankkeen alueilla on metsäpeuran osalta määräys: "...tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävä etäisyys metsäpeurojen vasomisalueisiin."

Kaavaselostuksen (Ympäristöministeriön Maakuntakaavan oikeusvaikutukset -oppaan) mukaan maakuntakaavasta voi tarkempien selvitysten perusteella poiketa, mikäli sen ratkaisut ja tavoitteet eivät vaaranna. Lähtökohtana on, että maakuntakaavan tavoite on turvattava samassa kaavassa, jossa maakuntakaavan ratkaisusta poiketaan. Ratkaisun perusteet tulee esittää kaavaselostuksessa. Hyväksyttävä eroavuus ei voi kuitenkaan tarkoittaa maakuntakaavan keskeisistä periaatteista poikkeamista eikä myöskään maakuntakaavassa erityisesti tutkitusta sijainnista poikkeamista.

Maakotka:

Mikäli kaikki alkuperäisessä kotkaseurannan tulokset ja vaikutusten arviointi (sallattu) -raportissa mainitut haittojen lieventämistoimet otetaan käyttöön ja seurannat suoritetaan, voidaan kaava maakotkaan kohdistuvien vaikutusten osalta hyväksyä. Metsähallituksen näkemyksen mukaan tämä kuitenkin tarkoittaa, että ennen rakentamisvaihetta on todennettava, että talviruokinnan ja tekopesien avulla vaikutuksia kotkareviiriin voidaan pienentää.

Metsäpeura:

Metsähallitus kiittää metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten arviointi 2021-selvityksen täydennetystä versiosta (vain viranomaiskäyttöön). Selvitys on monipuoli-

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

nen ja laadittu kiitettävällä tavalla. Sen katsotaan täyttävän Metsähallituksen aiemmin esittämän vaatimuksen tarkemmasta metsäpeurojen alueiden käytön analysoinnista.

Vertaisarvioinnin kannalta on tarpeellista verrata täydennetyt selvityksen (Metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten arviointi 2021) tuloksia MetsäpeuraLIFE -hankkeessa tuotettuun ennustemalliin, joka mahdollisesti tuo esille pannaotettujen vaadintien käyttämien vasomisalueiden lisäksi myös muut soveltuvat vasomisalueet, joita alueella esiintyvät pannaottamattomat vaatimet saattavat käyttää erityisesti Natura-alueilla ja niiden läheisyydessä.

ennustemalliin

Kaavanlaatijan vastine

Kaavaselostuksessa (s.40) on arvioitu yleiskaavojen suhdetta maakuntakaavan tavoitteisiin ja ratkaisuun. Maakotkan osalta alueella toteutetaan alkuperäisen lähes tyyntymistavan mukaisia lieventämistoimenpiteitä, jotka ovat tarkoituksenmukaisia ja oikein kohdennettuja. Mahdollisia lieventämistoimenpiteitä ovat esimerkiksi kotkien talviruokinta ja tekopesien rakentaminen kauemmas tuulivoimaloiden alueelta. MH:lta saatujen tietojen mukaan MetsäpeuraLIFE -hankkeessa tuotettava ennustemalli ei ole vielä valmistunut. Työ on mallinnusvaiheessa, ja sen valmistumisesta tiedotetaan MH:n kanavilla.

1.9 Fingrid Oyj

Tiivistelmä lausunnosta

Fingridillä ei ole huomauttamista osayleiskaavan uudesta ehdotuksesta. Teknisenä tekstikorjauksena on hyvä tarkentaa kaavaselostukseen, että 400 kV Lestijärvi-Alajärvi voimajohtoreitin suunnittelusta vastaa Lestijärven sähköverkko Oy. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Tarkistetaan kaavaselostukseen, että 400 kV:n Lestijärvi-Alajärvi voimajohtoreitin suunnittelusta vastaa Lestijärven sähköverkko Oy.

1.10 Traficom

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla ei ole asiasta uutta lausuttavaa, viittaamme aiempaan lausuntoomme 7.2.2020.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

1.11 Suomen turvallisuusverkko Oy

Suomen Turvallisuusverkko Oy:llä ei ole lausuttavaa.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

1.12 Digita Oy

Tiivistelmä lausunnosta

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv -lähetyskäyttöä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa. Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisen vaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyskäyttöä aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä
- ja tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huo-

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

lehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv-signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peittoo). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Kaavanlaatijan vastine

Tuulivoimapuiston lähistöllä ei ole tv- ja radiolähetysasemia. Digita Oy:n karttapalvelun mukaan yleiskaava-alueiden lähimmät TV-lähetinasemat sijaitsevat Kruunupyysässä (radio- ja TV-asema) n. 55 km:n etäisyydellä, Pihtiputaalla (radio- ja TV-asema) n. 65 km:n etäisyydellä ja Haapavedellä (radio- ja TV-asema) n. 85 km:n etäisyydellä. Lisäksi täytelähetinasemia sijaitsee Perhossa, Kyyjärvellä ja Alajärvellä, joista lähin on Perhon asema n. 25 km:n etäisyydellä yleiskaava-alueista.

Lausunto kirjataan huomioon otettavaksi hankkeen jatkosuunnittelussa. Lausunto ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

1.13 Telia Finland Oyj

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei kulje radiolinkkejä alueen läpi eikä rakennettavalla tuulivoimapuistolla ole vaikutusta Telian radioverkkoon.

Merkitään lausunto tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

2 MUISTUTUKSET

Uuden kuntalain myötä tässä julkisessa asiakirjassa mielipiteistä on poistettu yksityishenkilöiden henkilötiedot.

2.1 Muistutus 1, yksi yksityishenkilö allekirjoittajana

Olen esittänyt Ympäristövaikutusten arviointia koskien ao. mielipiteen, mutta en ole saanut siihen vastausta, eikä sitä ole huomioitu arvioitaessa hankkeen ympäristövaikutuksia. Koska nykyinen kaavaehdotus perustuu edelleen samaan YVA:n, esitän kunnalle ja kaavanlaatijalle samat kysymykset ja odotan saavani niihin perustellut vastaukset.

Vaadin vastaukset seuraaviin arviointiselostusta koskeviin kysymyksiin:

17: Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

1. Haluan tietää minkä perusteella tehtyihin arviointeihin tämä lause perustuu: *"Hankkeella ei arvioida olevan suoria vaikutuksia ihmisten terveydelle"*
2. Haluan tietää mihin tämä lause perustuu sekä millaisia ovat ei merkittävät haitalliset terveysvaikutukset ja mikä on laaja-alaisuuden mittari: *"Tuulivoimaloilla ei ole merkittäviä haitallisia ja laaja-alaisia terveysvaikutuksia?"*
3. Haluan tietää mihin tutkimuksiin tämä lause perustuu: *" Tutkimusten perusteella sellaisella äänellä, jota ei voida kuulla, ei ole terveysvaikutuksia. Nykyaikaisten tuulivoimaloiden infraääni on kuulokynnyksen alittava, eli ei-kuultavaa infraääntä."*
4. Haluan tietää mihin tämä lause perustuu: *"Tieteellisissä tutkimuksissa ei ole saatu mitään näyttöä, että nykyisten tuulivoimaloiden infraäänellä olisi terveysvaikutuksia."*
5. Haluan tietää mihin tämä lause perustuu: *"Tutkimusten mukaan tuulivoimaloilla ei ole todellisia suoria terveysvaikutuksia."*
6. Haluan tietää millä perusteella on kirjattu varmaksi, ettei haittavaikutuksia ole, kun samassa arvioinnissa todetaan seuraavaa: *"Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset ovat moniolotteisia ja erityisesti koettujen vaikutusten arviointi on haastavaa, koska vaikutusten kokeminen on subjektiivista. Eri henkilöt kokevat vaikutukset eri tavoin ja myös hankealueen merkitys asukkaiden elinympäristössä on erilainen. Tästä johtuen yleistävään vaikutusten arviointiin liittyy aina epävarmuutta."* *"Tuulivoiman aiheuttamalla infraäänellä ja melulla on kuitenkin ominaispiirteensä, jonka vuoksi tuulivoimaloiden melu voidaan kokea häiritsevämpänä kuin vastaavan voimakkuuksinen tasainen ääni."*
7. Miksi arviointiselostuksessa ei ole käytetty saatavilla olevaa suomalaista tutkimustietoa kokonaisuudessaan (mm. TEM 28/2017 Tuulivoimaloiden tuottaman äänen vaikutukset terveyteen)?
8. Miksi arviointiselostuksessa ei ole käytetty saatavilla olevaa kansainvälistä tutkimustietoa infraäänen vaikutuksista?
9. Miten arviointiselostuksessa olevat puutteet ja virheellisydet korjataan?
10. Miten YVA ohjelmassa sekä Halsuan tuulivoimahankkeessa jatkossa otetaan huomioon kaikki saatavilla olevat tutkimustiedot infraäänen vaikutuksista ihmisiin?

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

Yllä olevien kysymysten lisäksi haluan mainitsemiltani tahoilta vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

- kuinka hanketta voidaan viedä eteenpäin, vaikka YVA on puutteellinen ja virheellinen?
- Mitä tarkoitetaan yllä olevassa, kohdassa 6 siteeratussa lauseessa tuulivoiman aiheuttaman infraäänien ja melun ominaispiirteellä?

- Miksei YVAssa ja kaavoituksessa ole huomioitu merkityksellisen sykinän vaikutuksia asumisviihtyvyyteen ja asumisterveyteen?
- Ovatko kunnan päättäjät ja -valtuutetut, sekä kaavanlaatija tietoisia mitä tarkoitetaan merkityksellisellä sykinällä?
- Ovatko kunnan päättäjät ja -valtuutetut sekä kaavanlaatija tietoisia, että Ympäristöministeriön asettama tuulivoimaloiden melutasojen sääntelyä selvittänyt työryhmä on kirjoittanut merkityksellisestä sykkeestä ja sen terveysvaikutuksista ja häiritsevyydestä jo vuonna 2014 perustelumuihistiossaan ja loppuraportissaan
- Miksei YVAssa, melumallinnuksessa ja kaavoituksessa ole huomioitu seuraavaa kyseisestä YM muistiosta ja loppuraportista siteerattua:

Tutkimusten mukaan tuulivoimamelu on sen erityisluonteesta johtuen häiritsevämpää kuin esimerkiksi liikenteen melu tai teollisuusmelu. Tuulivoimamelun häiritsevyydestä aiheutuvat haitat voidaan karkeasti jaotella terveyshaittoihin ja viihtyisyshaittoihin.

Tuulivoimaloiden melun häiritsevyyttä lisääviä erityispiirteitä melulle alttiissa kohteessa ovat melun impulssimaisuus, kapeakaistaisuus (tonaalisuus) ja merkityksellinen sykintä (amplitudimodulaatio). Näiden lisäksi melun pienitaajuisuus on erityisen häiritsevää edetessään rakennuksen sisätiloihin.

Melun merkityksellisellä sykinällä tarkoitetaan sellaista äänenvoimakkuuden vaihtelua, joka on erityisen häiritsevää melulle altistuvassa kohteessa. Tuulivoimala tai tuulivoimalat yhdessä voivat synnyttää äänenvoimakkuuden vaihtelua, joka voi olla erityisen kiusallista (merkityksellinen sykintä).

Tuulivoimalan melussa on muista melua tuottavista toiminnoista poikkeava erityispiirre, merkityksellinen sykintä (amplitudimodulaatio), jota ei ole huomioitu aikaisemmassa sääntelyssä (993/1992).

Aikaisemmassa sääntelyssä melun erityispiirteinä on huomioitu impulssimaisuus ja kapeakaistaisuus. Tuulivoimalan melu on pienitaajuista. Asuinrakennusten rakenteiden ja rakennusosien ääneneristävyyden pienillä taajuuksilla (20–200 Hz) on heikko ja tästä syystä tuulivoimalan melu voi kantautua asuntojen sisätiloihin. Tästä voi aiheutua terveyshaittaa tai laissa eräistä naapurussuhteista (26/1920, NaapL) tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

- Kuinka kunnan päättäjät, valtuutetut ja tuulivoimayhtiön edustajat ja palkkaamat asiantuntijat ja YVAn laatijat voivat väittää, ettei tuulivoimalla ole minkäänlaisia terveysvaikutuksia, vaikka Suomen Ympäristöministeriön muistio ja raportti kertovat toisin ja Sosiaali- ja terveysministeriö on nimenomaan suosittanut, että merkityksellinen sykintä huomioitaisiin Valtioneuvoston asetuksessa tuulivoimaloiden ulkomelutasojen ohjearvoista.
- Eikö ole selvää, että tuulivoimalat tarvitsevat ympäristöluvan, koska Halsualla tulee todellisten melumallinnusten mukaan aiheutumaan lukuisille kiinteistöille eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta?

Halsualla 30.6.2021

Kaavanlaatijan vastine

Vaikutusten arviointi on keskeinen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Hankkeen voimalasijoittelussa ja vaikutustenarvioinnissa on huomioitu hankkeen vaikutukset kokonaisvaltaisesti mm. luontoon, maisemaan, ihmisasukukseen ja alueen virkistyskäyttöön sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. Vaikutustenarviointi löytyy kaavaselostuksen luvusta 8.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 31.3.2020 antanut YVA-selostuksesta lausunnon (EPOELY/4677/2015), jonka mukaan se täyttää ympäristövaikutuksista annetun asetuksen 10 §:n mukaiset vaatimukset täydennystarpeet huomioiden.

Hankkeen meluvaikutuksia on arvioitu voimassa olevien ohjearvojen ja suositusten pohjalta. Melumallinnukset perustuvat Valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) sekä Sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetukseen (545/2015) ja niissä annettuihin raja-arvoihin. Näitä annettuja raja-arvoja ei saa ylittää.

Tuulivoimaloiden melusta ja terveysvaikutuksista löytyy lisätietoa kaavaselostuksen luvusta 8.9. Kaavaselostuksen sivulla 134 on käsitelty tuulivoimaloiden tuottaman äänen vaikutuksia terveyteen ja kuvattu valtioneuvoston tutkimusta tuulivoimaloiden infraäänestä.

Tuulivoimahankkeiden aikana tehdyn monipuolisen vaikutusten arvioinnin pohjalta suunnitteluratkaisua on kehitetty kaavaprosessin edetessä. Voimalapaikkoja on vähennetty ja hankealueen rajaa muutettu kaavaehdotusvaiheessa. Hankkeen kokoa ja voimalasijoittelua on edelleen muutettu ehdotusvaiheen nähtävilläolon (2.7.2020 – 31.8.2020) jälkeen. Voimaloiden kokonaismäärä on siis tippunut edellisen vaiheen 49 voimalasta 36 voimalaan. Hankkeen vaikutukset ovat tämän myötä merkittävästi vähentyneet.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

Hankkeen kokonaisvaikutuksia sekä työn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja vaikutusten arvioinnin riittävyttä on käsitelty myös kaavaprosessin aikana järjestetyissä viranomaisneuvotteluissa. Kaavaratkaisua ja siihen liittyviä selvityksiä ja vaikutusten arviointia on tarkennettu myös kaavaprosessin aikana saatujen viranomaislausuntojen pohjalta. Kaavaehdotuksessa on huomioitu eri viranomaistahojen, kuten maakunnan liiton ja ELY-keskuksen lausunnoissa esitetyt, edellytykset, suosituksen ja tarkennukset.

Viranomaisyhteistyön ja lausuntomenettelyn kautta on myös varmistettu yleiskaavojen täyttävän Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaiset sisältövaatimukset, ja että ratkaisu perustuu kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin MRL 9 §:n mukaisesti.

2.2 Muistutus 2, yksi yksityishenkilö allekirjoittajana

1.6.-30.6.21 nähtävillä olevaa kaavaa ei missään tapauksessa voida hyväksyä. Kaavan perusteeksi tehdyt ympäristövaikutusten arvioinnit ovat puutteelliset eivätkä melumallinnukset vastaa Halsuan tuulivoimahanketta.

1. Virheellinen melumallinnus

Kuuluvan melun mallinuksissa on käytetty 5,3MW tuulivoimaloiden meluarvoja. Uudessa kaavaselostuksessa ei kerrota, minkä tehoisia myllyjä hankkeeseen tässä vaiheessa ollaan suunnittelemassa. Aiemmin, kun suunnitelmat ovat uudistuneet, voimaloiden kappalemäärä on pienentynyt ja teho kasvanut. Esittelytilaisuuksissa tuulivoima-asiantuntijat ovat kertoneet, että vaikka hankkeeseen suunniteltujen laitteiden koko ja teho ovat suurempia kuin mallinnuksessa käytetyt laitteet, melutasot säilyvät samoina tai jopa pienenevät.

15.6.21 pidetyssä kaavaesittelyssä ääniasiantuntijana esitelmän pitänyt Valtteri Hongisto (Turun AMK) näytti esityksessään kolmen eri tuulivoima-alueen ympäristömelutietoja, jotka oli MITATTU keskenään vertailukelpoisella tavalla. Tämä todellinen mittaustulos osoittaa, että suunniteltua pienempitehoisten voimaloiden melutasoa ei voida käyttää suunnitelmien mallinuksissa.

Hongiston toi esiin että kyseinen AMK:n tekemä tutkimus oli valmistuessaan, vuonna 2015, ensimmäinen kansainvälinen tutkimus, jossa oli mitattu yli 3MW voimaloita. Tutkimuksessa vuonna 2012 valmistuneiden pienitehoisimpien 3,0/3,3MW voimaloiden melumittaustulos oli 106,7dB / 107,6dB. Vuonna 2013 valmistuneiden 4,5MW voimaloiden vastaava melumittaustulos oli 108,8dB ja vuonna 2014 valmistuneiden 5,0MW voimaloiden mitattu melutaso oli 109,6dB.

Tämä tutkimus siis osoittaa täysin kiistattomasti, että voimaloiden uudistuessa ja tehomäärän kasvaessa, myös melutaso kasvaa. Lisäksi se osoittaa sen, että yleisölle järjestettävissä tilaisuuksissa tuulivoimayhtiön edustaja ja kaavanlaatija ovat antaneet täysin harhaan johtavaa tietoa. Lisäksi melumallinnuksessa kerrotaan, että käytetyn 5,3MW voimalan valmistajan ilmoittama melutaso on 106dB. Edellä mainittu todellinen mittaustulos kuitenkin osoittaa, että tuo 106dB melutaso ylittyy

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

jo 3,0MW voimalalla. Asiaan perehtymätönkin voi nähdä, että melutaso lisääntyy noin yhden desibelin, kun voimalan tehoarvo kasvaa 0,5MW.

Melutasojen virheellinen määrittäminen kaava-alueiden suunnitteluvaiheessa on havaittu moneen kertaan valmiiden tuulivoima-alueiden ympäristöissä. Tämä on mahdollista koska tuulivoimaloille ei lakisääteisesti ole määritelty ympäristölupa-vaatimusta. Ympäristöministeriön vuonna 2014 laatima ohjeistus vaikuttaisi tarvitsevan pikaisen korjauksen. Todelliset meluhaitat ovat merkittävästi kaava-aineistossa esitettyä voimakkaammat ja laajemmat. Useiden tutkimusten mukaan 5km säteellä pientenkin voimala-alueiden ympäristössä noin 15% asukkaista kokee tuulivoima-alueet häiritseviksi. Tämä todettiin myös THL:n vuonna 2020 tekemässä kyselytutkimuksessa.

Ellei tavoitteena ole luoda Halsuasta maailman suurimpien tuulivoimaloiden ihmiskoekenttää, tulee kaava laatia sillä tiedolla, että tuulivoimaloiden melutaso kasvaa tehotasoon nähden edellä mainitun tutkimuksen osoittamalla tavalla. Etäisyydet asutukseen tulee määrittää niin, että sallitut raja-arvot eivät missään olosuhteissa ylitä. Eli fysiikan perusoppia noudattaen se tarkoittaa, että etäisyydet asutukseen tulee nelinkertaistaa, mikäli kaavassa esitetään enintään 9MW voimaloita.

Kaava ei perustu sellaiseen ympäristövaikutusten arviointiin, joka ottaisi huomioon tuulivoimaloiden tuottaman amplitudimodulaation, eli sykkivän paineaallon terveysvaikutukset.

Kaavanlaatijan vastine

Tuulivoimaloiden melumallinnusmenetelmä noudattaa Ympäristöministeriön ohjetta 2/2014 Tuulivoimaloiden melun mallintaminen (Ympäristöministeriö 2014). Pyrkimyksenä on kaavavaiheessa mallintaa mahdollisimman suuri lähtömelu sekä voimalan dimensiot, jotta rakennuslupa/voimalan valintavaiheessa suljeta tarpeettomasti vaihtoehtoja pois. Näin toteutuva vaihtoehto on todennäköisesti pienempi vaikutukseltaan kuin nyt mallinnettu. On myös huomioitava, että voimalan lähtömelutaso ei riipu tehosta. Melumallinnuksessa käytetyt lähtötiedot ja menetelmät on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 8.9.3.

Normaalin lupakäytännön mukaisesti rakennuslupavaiheessa mallinnukset tarvittaessa uusitaan ja varmistetaan vaikutusten vastaavuus kaavoitusvaiheessa arvioiduun. Kaava-asiakirjojen perusteella voidaan todeta, että kaava on mahdollista toteuttaa kaavoitukselle asetetut sisältövaatimukset huomioiden.

3. Kaava on merkitty omistamalleni maa-alueelle

Olen osaomistaja kiinteistöön .74-405-236-0 joka sijaitsee Honkakankaan tuulivoimakaavan alueella. Kiinteistöllä on lähes 200-vuotiasta metsää, josta on tehty ennallistamissopimus.

Tuulivoimaloiden rakentaminen kiinteistöni välittömään läheisyyteen rajoittaa merkittävästi kiinteistöllä liikkumisen mahdollisuutta talvisaikaan, kun voimaloiden siivistä lentää ympäristöön jopa kymmenien kilojen painoisia jäitä.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

Tuulivoimaloiden tapaturmista uutisoidaan usein. Tyypillinen tapaturma on siiven katkeaminen. Kun katkennut siipi osuu voimalan runkorakenteeseen, voimala kaatuu. Tällainen tapaturma tuhoaisi kiinteistöni kokonaan, sekä luonnon monimuotoisuudelle arvokkaan metsän.

Tuulivoimalan vaihteistossa on n. 2000-litraa vaihteistoöljyä sekä turbiinissa on muita luonnon saastuttavia nesteitä, jotka pilaavat luonnon laajalti, päästessään ympäristöön. Tuulivoimaloissa ei ole mitään valumissuojaa kaatumisonnettomuuden varalle.

En hyväksy, että kiinteistöni läheisyyteen rakennetaan teollisia voimalaitoksia, jotka saastuttavat kiinteistöni niille tyypillisen tapaturman sattuessa. Tällaisia voimaloita ovat Honkakankaan kaavassa numerot 72, 12, 96, 103, 70 ja 73

Lisäksi kaikista Honkakankaan alueen voimaloista koituu kohtuuton melu-, tärinä- sekä välkehaitta kiinteistölläni ja vetoan naapurussuhdelain 17 pykälään. Mikäli Honkakankaan alueelle aiotaan rakentaa yhtään tuulivoimalaa, tulee jokaiselle tuulivoimalalle olla ympäristölupa. Ympäristöluvassa määritellään yksityiskohtaisesti toimet, miten melu-, välke- ja tärinähaitta eliminoidaan, mikäli ne osoittautuvat häiritseviksi. Ympäristöluvassa tulee ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden aiheuttama matalataajuuksinen syke, sen mittaaminen, raja-arvot ja eliminoiminen tarvittaessa.

Kaavanlaatijan vastine

Tuulivoimapuistojen turvallisuus- ja ympäristöriskejä sekä riskien todennäköisyyttä, kuten tuulivoimaloiden rikkoontumista ja osien irtoamista sekä jään muodostumista on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 8.17. Yhteenvetona voidaan todeta, että sekä tuulivoimalan lavoista irtoavasta jäästä että irtoavista osista aiheutuvat riskit ovat hyvin epätodennäköisiä. Tuulivoimaloista aiheutuneista onnettomuuksista on olemassa vähän tietoja, johtuen vahinkojen hyvin pienestä määrästä suhteessa voimaloiden lukumäärään.

Hankeen aikana laadittujen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin sekä voimassa olevien ohje- ja suosituservojen pohjalta voidaan varmistaa, että yleiskaavojen toteuttaminen ei aiheuta kohtuutonta haittaa, kuten meluvaikutuksia ympäröivälle asutukselle.

Muistutuksessa mainittu kiinteistö on merkitty kaavassa M-alueeksi eikä siihen ole kohdistettu voimalapaikkoja, ohjeellisia teitä tai muitakaan rakentamistoimenpiteitä.

4. Ympäristölupavaatimus jokaiselle tuulivoimalalle

Mikäli Halsualle aiotaan rakentaa yhtään tuulivoimalaa, tulee jokaiselle tuulivoimalalle olla ympäristölupa. Ympäristöluvassa määritellään yksityiskohtaisesti toimet, miten melu-, välke- ja tärinähaitta eliminoidaan, mikäli ne osoittautuvat häiritseviksi. Ympäristöluvassa tulee ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden aiheuttama matalataajuuksinen syke, sen mittaaminen, raja-arvot ja eliminoiminen tarvittaessa.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

Kaavanlaatijan vastine

Kaavoituksen yhteydessä laadittujen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin pohjalta voidaan todeta, että tuulivoimahankkeet eivät aiheuta naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusä esimerkiksi melu- tai välkevaikutuksista johtuen. Yleiskaavat toimivat MRL 77a §:n mukaisina suoraan rakentamista ohjaavina kaavoina, ja ympäristölupa haetaan tarpeen mukaan. Toiminnan aikaisiin mahdollisesti aiheutuviin melu- ja välkevaikutuksiin voidaan tarvittaessa puuttua edellyttämällä voimalalta ympäristölupaa sen vuoksi, että toiminnasta saattaa aiheutua NaapL:n mukaista kohtuutonta räsitusä.

5. Puutteellinen ympäristön vaikutusten arviointi Honkakankaan alueella on talvella havaittu ahman jälkiä. YVA:ssa ei oteta kantaa erittäin uhanalaisen ahman elinolojen selvittämiseen kaava-alueella.

Kaavanlaatijan vastine

Arviointiselostuksen mukaan alueella esiintyy direktiivilajeista mm. lepakoita, suurpetoja, viitasammakoita ja saukkoja, mutta vaikutukset niiden elinympäristöön arvioidaan vähäisiksi rakentamisen painoutuessa talousmetsien alueelle. Hankealueella esiintyvien suurpetojen elinalueet ovat laajoja, ja suunniteltu tuulivoimapuisto kattaa siten vain pienen osan niiden elinpiirien kokonaislaajuudesta.

Keskeinen kysymys kaavan hyväksymisestä päättävälle:

Vaikka tuulivoimaa pyritään lisäämään suomessa kaikin mahdollisin keinoin, on ymmärrettävä se tosiasia, että siitä aiheutuu ihmisille merkittäviä terveyshaittoja. Halsuan tuulivoimahankkeeseen suunnitelluista myllyistä ja niiden vaikutuksista ei ole mitään kokemusta tai tutkittua dataa missään. Yleinen linjaus on hyvin selkeästi se, että tuulivoimateollisuuden haitat keskitetään suomessa harvaan asutulle pohjanmaalle ja hyvitykseksi haitoille tarjotaan rahaa. Näin ollen keskiöön asettuu päättävässä asemassa olevien ihmisten moraalit ja arvot. Hyväksytäänkö Halsualla se yleisesti hyväksytty linjaus, että osa ihmisistä saa kärsiä, jos yhteisö saa siitä riittävän korvauksen? Vai kykenemmekö vielä asettamaan lähimmäisen hyvinvoinnin arvostamisen samalle tasolle oman hyvinvointimme tavoittelun kanssa?

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään kysymys tiedoksi.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

2.3 Muistutus 3, kaksi yksityishenkilöä allekirjoittajana

Vastustaa tuulivoimahanketta

15.6.2021 pidetty tiedotustilaisuus ei poistanut meidän Kannistossa asuvien epäilyjä eikä pelkoja suunnitteilla olevan tuulivoimapuiston vaikutuksista arkipäivän elämään.

Karttanäkymissä lähimmät myllyt voivat olla 1,2 km etäisyydellä kylästä. Miten on mahdollista, että meluvaikutuskartassa kuuluvan äänen raja menee keskeltä kylän peltoaukiota? Miten äänen kuuluvuus voi katketa keskellä peltoa?

Asiantuntijaksi pyydetyn tutkijan tutkimuksen rahoittajaksi paljastui yleisökysymyksen ansiosta asiassa taloudellisesti jäävi taho (Suomen tuulivoimaliitto). Tuulivoiman negatiiviset vaikutukset ovat raportissa hyvin vähäiset. Negatiivisia kokemuksia todettiin naisilla ja ennakoasenteellisilla. Tutkimuksessa ei kuitenkaan oltu selvitetty miksi naiset kokivat melua enemmän. Voisiko kysessä olla tilanne että naiset ovat enemmän kotona (pienet lapset, etätyö) ja miehet päivät muualla töissä? Vaikuttaako kokemukseen kokoaikainen 24/7 oleskelu alueella?

Tutkimuksessa kuitenkin myönnettiin, että voimaloista kuuluvasta melusta aiheutuvan haittaa. Jopa suunnittelijat myönsivät että melu- ja välkehaittaa voi syntyä koska kommentoivat että voimaloiden haittaa voidaan pienentää pitämällä taukoja jos ylitystä syntyy. Pahin uhkakuva on että päivällä asutusta lähinnä oleva voimala tulee noin kilometrin päähän jolloin kolmensadan metrin korkeudessa kulkevat laavat ovat auringonvalon edessä päivällä. Tällöin kylällä on koko päivän vilkkuva auringonvalo ja yöllä muiden äänien hiljentyessä matala sykkivä ääni häiritsee nukkumista. Miksi rakennetaan kalliita voimaloita niin lähelle pysyvää asutusta jos niitä pitää mahdollisesti pitää seisokissa asukkaiden kokemien haittojen takia? Asukkaiden arjen turvaamiseksi Kanniston ja Karhukorven lähimmät voimalat pitää siirtää kauemmaksi asutuksesta. Suojellaanhan voimaloiden asettelulla kotkia, peuroja ja Töppösen luolikon kiviäkin, niin miksei kuntalaisia.

Kaavanlaatijan vastine

Hankkeen melu- ja varjostusvaikutuksia on arvioitu voimassa olevien ohjearvojen ja suositusten pohjalta. Melumallinnukset perustuvat Valtioneuvoston asetukseen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) sekä Sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetukseen (545/2015) ja niissä annettuihin raja-arvoihin. Näitä annettuja raja-arvoja ei saa ylittää. Tuulivoimaloiden melumallinnusmenetelmä noudattaa Ympäristöministeriön ohjetta 2/2014 Tuulivoimaloiden melun mallintaminen (Ympäristöministeriö 2014). Tuulivoimaloista aiheutuvalla varjovälkkeelle ei ole Suomessa tai muissa Pohjoismaissa määritelty raja-arvoja. Suomessa käytetään kuitenkin yleisesti kahdeksan tunnin vuotuisen välkkeen suositusarvoa.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

Pyrkimyksenä on kaavavaiheessa mallintaa mahdollisimman suuri lähtömelu sekä voimalan dimensiot, jotta rakennuslupa/voimalan valintavaiheessa suljeta tarpeettomasti vaihtoehtoja pois.

Normaalin lupakäytännön mukaisesti rakennuslupavaiheessa mallinnukset tarvittaessa uusitaan ja varmistetaan vaikutusten vastaavuus kaavoitusvaiheessa arvioituun.

Tuulivoimaloiden melun ja varjostusvaikutusten mallinnusmenetelmistä ja vaikutuksista löytyy lisätietoa kaavaselostuksen luvuista 8.9. ja 8.10.

Missään vaiheessa selvityksissä ei ole kommentoitu mitä mahdollisia ympäristövaikutuksia pohjavesialueelle aiheutuu voimaloissa käytettävistä jäänestoaineista lavoissa talvella. Jäänestohan suoritetaan ruiskuttamalla jäänestoainetta helikopterista voimalan lavoille. Onko tämä Suomen talviolosuhteissa säännöllinen ja välttämätön toimenpide? Jos jääneston ruiskuttaminen kielletään EU:n toimesta pohjavesivarantojen suojelemiseksi talviolosuhteissa, johtaako se alueen voimaloiden purkamiseen? Suunniteltujen voimaloiden alueellahan on todettu viime vuoden puolella kaksi puhdasta pohjavesivarantoa.

Tuulivoimaloissa käytettävästä tekniikastakaan ei ole varmuutta, vaan luotetaan että kehittyvä tekniikka on parempaa kuin aikaisemmin.

Nykyisellä tiedolla uusienkin tuulivoimaloiden käyttöikä on maksimissaan 15-20 vuotta. Purkukustannusten maksaja ei ole varmentunut, eli viimekädessä vastuu siirretään maanomistajille. Näin maanomistajista tehdään riskiyrityksen vastuunkantajia

Kaavanlaatijan vastine

Hankkeen suunnittelussa on huomioita ympäristövaikutukset, kuten pohjavesialueisiin liittyvät riskit. Yleiskaava-alueet eivät sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle, joten suoria vaikutuksia pohjavedenlaadulle tai pohjaveden muodostumis- ja kulkeutumisolosuhteisiin ei ole. Tuulivoimaloiden jäänestossa ei ole teknisesti tarpeen käyttää kemikaaleja. Kemikaalien käyttö tässä tarkoituksessa liittyy yksittäisiin kokeiluihin, jotka on tehty Suomen ulkopuolella.

Tuulivoimayhtiö vastaa voimaloiden purkamisesta toiminnan loputtua. Tuulivoimayhtiö asettaa purkamista varten myös vakuuden. Hanketoimija on sopinut vakuuksista Halsuan kunnan kanssa.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

2.4 Muistutus 4, yksi yksityishenkilö allekirjoittajina

Vastustaa tuulivoimahanketta.

Voimalat tulevat vieläkin liian lähelle Töppösen luolikoita. Maisemallisia arvoja ei ole riittävästi huomioitu Töppösen osata, vaikka kyseessä on valtakunnallisestikin erittäin arvokas luontokohde.

Tuulipuiston alueella olevia soidinpaikkoja, metsähanhien pesintäpaikkoja, metsäpeurojen vasomisalueita ei ole huomioitu riittäväällä tarkkuudella.

Kaavanlaatijan vastineessa aikaisempaan muistutukseeni on maininta: "Metsäpeurojen liikkumista kuvaava aineisto on esitetty salaisessa, vain viranomaiskäyttöön tarkoitetuissa liitekartoissa", ja se herättää kysymyksiä, että onko tiedottaminen avointa, mielestäni se ei ole nyt, eikä myöskään ole ollut aikaisemminkaan.

Tuulivoimarakentamisen myötä tieverkosto lisääntyy ja näin ollen saavutettavuus retkeilijöiden, metsästäjien ja muiden luonnossa liikkujien parissa paranee. Tämä omalta osaltaan häiritsee metsäekosysteemin normaalia luonnonmukaista toimintaa. Vaikutus on suuri paitsi metsäpeuran myös muiden lajien elinvoimaisuuteen. Myös susi, karhu ja ahma kuuluvat alueen metsäluontoon ja niidenkin esiintyminen on vaarantumassa tämän luontoa merkittävästi muokkaavan hankkeen myötä. Erämainen luonto on nyt vaarassa kadota lopullisesti alueeltamme.

Kaavanlaatijan vastine

Hankealueella ja sen läheisyydessä on useita rakkakivialueita. Töppösenluolikko on näistä kuitenkin ainut kohde, joka on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Näkyvyysanalyysin mukaan Töppösenluolikoille näkyy paikoitellen pienille osa-aleille voimaloita. Laajimmille voimaloita kohti suuntautuneille maaston avo-osuuksille näkyy lähimpien voimaloiden roottoreiden lapoja ja joitakin voimalatorneja näkynee noin puoliksi. Useimmat voimalat jäävät tosin katveeseen ja arvoalueeseen kohdistuva vaikutus arvioidaan kokonaisuudessaan jäävän suhteellisen vähäiseksi. Vähentynyt voimalamäärä ja muuttunut voimalasijoittelu vähentävät myös hankkeen maisemavaikutuksia Töppösenluolikon alueelle. Töppösenluolikko on rajattu pois kaava-alueesta. Vaikutuksia maisemaan on kuvattu tarkemmin kaavaselostuksen sivulla 74.

Lähtötietoja kaava-alueiden eläimistöä hankittiin muun muassa kirjallisuudesta sekä Ympäristöhallinnon Hertta eliölajit -tietojärjestelmästä. Lisäksi taustatietoja pyrittiin saamaan haastatteleamalla paikallisia luontoharrastajia sekä metsästysseurojen edustajia ja muita mahdollisia sidosryhmiä.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

Kaava-alueilla esiintyvää tavanomaisempaa elämistöä on havainnointi yleispiirteisesti alueella toteutettujen luonto- ja linnustoselvitysten yhteydessä. Elämistöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa ja elämistön maastoselvityksissä on painotettu EU:n luontodirektiivin liitteiden II ja IV (a) lajiston esiintymistä ja elinolosuhteita.

Metsäpeuran elinympäristöjä ja potentiaalisia vasomisalueita on selvitetty valmisteluvaiheen jälkeen tarkemmin Luonnonvarakeskuksen (LUKE) tuoreimpien metsäpeurojen satelliittipantaseurantatietojen perusteella. ELY-keskus ja Metsähallitus ovat lausunnoissaan todenneet, että metsäpeuraa koskevat selvitykset ovat riittävät.

YVA-hankkeen yhteysviranomaisen on myös lausunnossaan 31.3.2020 todennut, että ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 10 §:n mukaiset vaatimukset. Yleiskaavoja koskevissa selvityksissä on huomioitu yhteysviranomaisen lausunnossa mainitut täydennystarpeet.

Erillisselvitysten tulokset sekä alueen elämistön nykytila ja käytetyt maastotyömenetelmät on raportoitu tarkemmin kaavaselostuksen tausta-aineistona olevassa luontoselvityksessä (liite 4).

2.5 Muistutus 5, kaksi yksityishenkilöä allekirjoittajana

Vastustaa tuulimyllyjen määrää.

Päätettäessä tuulivoimahankkeen toteutuksesta päätetään todella isosta ja merkittävästä asiasta. Maisema muuttuu peruuttamattomasti. Ymmärrämme kyllä hankkeen taloudellisen hyödyn ja tarpeellisuuden kunnan talouden tasapainottavana tekijänä. Kannamme erityisesti huolta siitä miltä maisemamme näyttää tulevaisuudessa. Myllyjen määrä tässä hankkeessa on edelleen tarpeettoman suuri ja lähellä asutusta. Jokainen on varmasti ollut tilanteessa, jossa on yrittänyt ottaa kuvan huikeista näköaloista. On se sitten ollut näkymä lapin tuntureilta tai suuren nevan ääreltä kauas horisonttiin ja joutunut pettymään siihen, ettei kuvaan saa vangittua sitä upeaa näkymää minkä silmä luonnossa näkee. Uskon vahvasti, ettei havainnekuvat tuulimyllyjen näkymisistä eri puolille kuntaamme ole todellisuutta vastaavia. Ei edes valokuvat tuulimylly puistoista välitä sitä todellisuutta mitä se luonnossa on. Käydessäni Kalajoen Etelänkylällä, katselin siellä suurta tuulimyllyjen keskittymää. Voin kyllä todeta näkemäni perusteella, etten haluaisi samanlaista viidakkoa meille Halsualle. 36 myllyä Halsualle on ehdottomasti liikaa.

Kaavanlaatijan vastine

Vaikutusten arviointi on keskeinen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Hankkeen voimalasijoittelussa ja vaikutustenarvioinnissa on

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

huomioitu hankkeen vaikutukset kokonaisvaltaisesti mm. luontoon, maisemaan, ihmisasutukseen ja alueen virkistyskäyttöön sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. Kokemusten mukaan tehdyt havainnekuvat vastaavat varsin hyvin toteutuneita tuulivoimahankkeita.

Vaikutusten arvioinnin ja selvitysten pohjalta kaavaratkaisua on kehitetty aktiivisesti hankkeen eri vaiheissa.

2.6 Muistutus 6, yksi yksityishenkilö allekirjoittajana

Suojelualue pitäisi näkyä kokonaisuudessaan kartassa (alla), eikä kuten liitteessä (osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa)

Kaavanlaatijan vastine

Kartalla esitetyt yksityiset luonnonsuojelualueet sijoittuvat kaava-alueiden ulkopuolelle. Kaava-alueen pohjoispuolelle 400 metrin etäisyydelle sijoittuu yksityinen luonnonsuojelualue, Katoja (YSA235976). Tämän viereen, noin 800 metrin etäisyydelle, sijoittuu myös Suutarin Iso-Pohjan yksityinen luonnonsuojelualue ja Kuusikorven yksityinen luonnonsuojelualue.

Tarkistetaan Kanniston tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty karttapohja.

2.7 Muistutus 7, yhden yksityishenkilön puolesta asianajajatoimisto Ympäristölaki Oy.

Tuulivoimahanketta vastustetaan ja perusteluina esitetään, että nähtävillä olevat kaavaehdotukset perustuvat puutteellisiin selvitykseen ja ovat yleiskaavan sisältövaatimusten vastaisia eivätkä kaavojen hyväksymisen edellytykset täyty.

Muistutuksen mukaan yleiskaavat eivät toteuta valtakunnallisia alueidenkäyttövaatimuita. Selvitysten ja vaikutusten arvioinnin puutteet liittyvät mm. maisemavai-

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin

kutuksiin, luontovaikutuksiin, melu- ja varjostusvaikutuksiin, sosiaalisiin vaikutuksiin, vaikutuksiin virkistyskäyttöön sekä turvallisuuteen ja hankkeen yhteisvaikutuksiin muiden hankkeiden kanssa.

Yhteisvaikutuksien osalta todetaan, että niille, ei ole annettu merkitystä kaavan sisältövaatimusten kannalta MRL 39 §:n tarkoittamalla tavalla. Yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ei ole myöskään arvioitu MRL 9 §:ssä edellytetyllä tavalla.

Kaavanlaatijan vastine

Tuulivoimapuiston yleiskaavan laatiminen on toteutettu rinnan YVA-menettelyn kanssa. Yleiskaava perustuu YVA-menettelyn yhteydessä tutkittuihin vaihtoehtoihin ja vaikutusten arviointiin.

YVA-hankkeen yhteysviranomaisen on lausunnossaan 31.3.2020 todennut, että ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen mukaiset vaatimukset. Yleiskaavoja koskevissa selvityksissä on huomioitu yhteysviranomaisen lausunnossa mainitut täydennystarpeet.

Halsuan tuulivoimapuiston lähialueille on suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita, joista osa on jo toiminnassa ja osa rakenteilla. Yhteisvaikutuksia on arvioitu maiseen, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, liikenteeseen, ilmastoon ja ihmisiin. Melun ja varjon vilkkumisen yhteisvaikutusten selvittämiseksi on tehty myös mallinnukset. Vaikutukset on arvioitu erikseen myös maakotkaan ja metsäpeuraan. Yhteisvaikutuksia on arvioutu kaavaselostuksen kohdassa 8.19.

Hankkeen kokonaisvaikutuksia sekä työn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja vaikutusten arvioinnin riittävyttä on käsitelty myös kaavaprosessin aikana järjestyksessä viranomaisneuvotteluissa. Kaavaratkaisua ja siihen liittyviä useita selvityksiä ja vaikutusten arviointia on tarkennettu myös kaavaprosessin aikana saatujen viranomaislausuntojen pohjalta. Kaavaehdotuksessa on huomioitu eri viranomaistahojen, kuten maakunnan liiton ja ELY-keskuksen lausunnoissa esitetyt, edellytykset, suosituksen ja tarkennukset.

Viranomaisyhteistyön ja lausuntomenettelyn kautta on myös varmistettu yleiskaavojen täyttävän Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaiset sisältövaatimukset, ja että ratkaisu perustuu kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin MRL 9 §:n mukaisesti.

13.9.2021

Vastine uuden ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistuksiin
